

ЮВІЛЕЇ І ЮВІЛЯРИ

ПРОФЕСОРУ В. А. ОГОРОДНІКОВУ — 70 РОКІВ

29 травня виповнилося 70 років від дня народження **Віталія Антоновича Огороднікова** — доктора технічних наук, професора, завідувача кафедри опору матеріалів та прикладної механіки, члена редакційної колегії нашого журналу.

Віталій Антонович почав займатись науковими дослідженнями ще у роки навчання у Томському політехнічному інституті, який він закінчив у 1965 році. Кандидатську дисертацію захистив в 1969 році в Московському автомеханічному інституті, а у 1980 році в Центральному науково-дослідному інституті машинобудування (м. Москва) захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук.

В 1971 році Віталій Антонович запрошений на роботу до Вінницького філіалу Київського політехнічного інституту на посаду доцента кафедри «Опір матеріалів» (з 1998 року кафедра має назву «Опір матеріалів та прикладна механіка») і з 1981 року до цього часу очолює цю кафедру. Успішно працює створена і керована ним наукова школа, головним напрямком якої є розробка феноменологічної теорії руйнування суцільних, пористих та композитних матеріалів під час великих пластичних деформацій і застосування її для розв'язання задач технологічної механіки.

Професор В. А. Огородніков є відомим вченим в галузі механіки деформівного твердого тіла та теорії руйнування металів за великих пластичних деформацій. Він вніс значний вклад у розробку теоретичних основ та створення нових (у тому числі і високих) технологій деформування металів в процесах обробки тиском.

В. А. Огородніков є автором більше 300 наукових праць. Серед них такі відомі монографії як «Оценка деформируемости металлов при обработке давлением», яка визнана у 1984 році однією з кращих закінчених наукових робіт Мінвузу України, «Деформируемость и разрушение металлов при пластическом формоизменении» (1989 р.). Видавництво «Машиностроение» (м. Москва) у 1992 році видало монографію «Теорияковки и штамповки» міжнародного авторського колективу, в складі якого відомі вчені країн СНД, Великобританії, Канади, Японії. Одна з глав цієї монографії написана В. А. Огородніковим.

Оригінальні методи оцінки пластичності металів і сплавів для проектування нових процесів обробки тиском та інші теоретичні розробки широко використовуються в МДТУ «МАМИ», МДТУ «МВТУ ім. Баумана» (м. Москва) НТУУ КПІ (м. Київ), Донбаською державною машинобудівною академією (м. Краматорськ), Дрезденським технічним університетом, Технічним університетом м. Яси (Румунія). Сучасні методи оцінки деформованості металів і технологічної спадковості готових виробів використовуються такими науковими установами НАН України як Інститут надтве-

рдих матеріалів, Інститут проблем матеріалознавства, Інститут проблем міцності а також іншими організаціями та підприємствами нашої країни.

В 1982 році В. А. Огородніковим розроблено новий метод визначення швидкості транспортного засобу безпосередньо перед зіткненням з перешкодою за залишковими пошкодженнями. Метод широко застосовується у проведенні судових автотехнічних експертиз. Цей метод Міністерство юстиції України затвердило своєю постановою 06.02.09р. за номером 10.01.01. На основі аналізу багатьох автотехнічних експертиз, проведених В. А. Огородніковим, створений банк даних, використання яких дозволяє відмовитися від вартісних малоінформативних «crush-test» і перейти до використання даних «full-scale test», тобто руйнувань конструкцій автомобілів за результатами реальних аварій.

Наукові розробки і високотехнологічні проекти впроваджені на багатьох підприємствах СНД та України: в об'єднанні «Світлана», на заводі «Більшовик» (м. Санкт-Петербург), на Ульбинському металургійному комбінаті (Казахстан) та інших підприємствах. Разом із ученими інституту надтвердих матеріалів НАН України розроблені технології, які використовуються в атомній, хімічній, харчовій промисловості. Великий економічний та технологічний ефект отримано від використання результатів розрахунків міцності під час розробки та виготовлення контейнерів для зберігання радіоактивних відходів, що відповідають найвищим вимогам міцності та надійності захисту від радіоактивного випромінювання.

Наукова школа професора В. А. Огороднікова відома в Україні та за її межами. Як науковий керівник, Віталій Антонович підготував 2 доктора і 15 кандидатів наук. Його учні і послідовники успішно працюють в Росії, США, Китаї, В'єтнамі та Непалі.

В. А. Огородніков — член експертної ради ВАК України, заступник голови спеціалізованої вченої ради по захисту кандидатських дисертацій при Вінницькому національному технічному університеті, член спеціалізованого Комітету СРСР а тепер СНД з питань і проблем деформованості металів під час обробки тиском. З 2001 р. В. А. Огородніков є судовим експертом і має право проведення судових автотехнічних експертиз за спеціальністю 10.1 «Обставини ДТП».

У спілкування з колегами і студентами Віталій Антонович людяний, веселий і доброзичливий. Він гарний сім'янин, хороший друг і товариш, любить мистецтво та книги. Захоплюється спортивним мисливством, відомий як кінолог-аматор.

До дня свого 70-річчя Віталій Антонович прийшов у розквіті творчих сил. Побажаємо Педагогу, Ученому, Людині, доктору технічних наук, професору Віталію Антоновичу Огороднікову довгого щасливого життя, міцного здоров'я, творчих успіхів.